

**NEVŞEHİR
HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ**

TÜRK VERGİ SİSTEMİ

Öğr. Gör. Şeyma DEMİREL

HARCAMALAR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

Dolaylı vergiler alanında karmaşık olan yapının basitleştirilmesi ve Avrupa Birliği mevzuatına uyum sağlama çabalarının sonucunda 01.08.2002 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu mevzuatımıza katılmıştır.

ÖTV tek aşamalı (üretim, ithalat, ilk iktisap, teslim) bir tüketim vergisi olup, gayrisafi tutar üzerinden hesaplanmaktadır.

ÖTV malın üretim aşamasında bir defaya mahsus alınır!

VERGİNİN KONUSU

Verginin konusunu Türkiye’de belirli bir iktisadi süreç içinde bulunan ve kanuna ekli dört listenin kapsamına alınmış mallar oluşturur.

Hizmetler verginin konusuna girmez!

Bir malın verginin konusuna girmesi için o malın hem listede yer alması hem de kanunun öngördüğü iktisadi aşamada bulunması gerekir.

Örneğin, bazı mallar için imalat (üretim) veya ithalat aşaması dikkate alınırken bazıları için ilk iktisap aşaması dikkate alınmaktadır.

İlk iktisap, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini, ifade eder.

Bu durumda hangi iktisadi aşamada olursa olsun listede yer almayan mallar ile listede yer alsa bile belirtilen iktisadi aşamanın dışındaki mallar verginin konusuna girmeyecektir.

Listede yer alan mallar öngörülen iktisadi aşamada **bir defa** olmak üzere ÖTV'ye tabi tutulurlar.

PETROL VE ÜRÜNLERİ (1 SAYILI LİSTE)

1 sayılı liste kapsamına mal olarak benzin, motorin, fuel, oil, doğal gaz, sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), madeni yağlar, petrol ve doğal gaz türevleri girmektedir.

Listede yer alan malların ithalatçılarınca ithalat, imalatçılarınca imalat yaptıktan sonraki teslim aşaması itibariyle vergilendirmek mümkün olacaktır.

Bu nedenle ithalatın yapılması veya imalatın gerçekleştirilmesi aşaması ÖTV'nin konusuna girmez.

O halde malların ithalatçıları veya imalatçıları tarafından teslimleri aşaması ÖTV'nin konusuna girer.

MOTORLU TAŞITLAR (2 SAYILI LİSTE)

2 sayılı listedeki mallar genel olarak motorlu kara, hava ve deniz taşıtlarından oluşmaktadır. Liste kapsamında binek otomobilleri, minibüs, kamyon, otobüs, karavanlar, motosikletler, uçaklar, helikopterler, gemiler, yatlar, kotralar, çekiciler ve benzerlerine yer verilmiştir.

Motorlu taşıtların ÖTV'ye tabi olması ile Motorlu Taşıtlar Vergisi'ne tabi olması farklıdır.

Örneğin, tescili tabi olmayan golf arabaları MTV'ye tabi değilken ÖTV'ye tabidir.

Diğer taraftan verginin konusu liste kapsamı ile sınırlandırıldığından bu liste dışında kalan motorlu taşıtlar verginin konusuna girmez.

Örneğin, motorlu taşıt olmasına rağmen, listede traktöre yer verilmediğinden traktörler ÖTV'ye tabi tutulmaz.

Motorlu taşıtların ÖTV konusuna girebilmesi için (2) sayılı listede yer alması tek başına yeterli değildir. Taşıtların içinde bulunduğu iktisadi aşamanın niteliği de önemlidir.

ÖTV'ye tabi olmak açısından motorlu taşıtlar içinde bulundukları iktisadi aşamaya göre ikili ayrıma tabi tutulmuştur. Bu ayırım, araçların kayıt ve tescile tabi olup olmamasına göre yapılmıştır.

- **Kayıt ve tescile tabi motorlu araçlar ilk iktisapları aşamasında verginin konusuna girerler.** Kayıt ve tescile tabi araçlar için ilk iktisap hali Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş taşıtların edinilmesi olarak belirtilebilir.

Kayıt ve tescile tabi olmayan motorlu araçlardan bazılarının kanunen belirlenmiş sicilleri olmaması nedeniyle kayıt ve tescil edilmeleri de söz konusu değildir.

Örneğin, golf sahalarında insan taşımaya yarayan arabalar, kar üzerinde hareket etmek üzere dizayn edilmiş motorlu araçlar veya çim biçmek amacıyla özel olarak yapılmış motorlu araçlar ile temizlik amacıyla kapalı mekanlar da kullanılan motorlu araçlar ve yükleme-indirme yapmak için kullanılan forkliftler bu türdendir.

Kayıt ve tescile tabi olmayan motorlu araçlar ithal ediliyorsa ithalatçılarınca ithali, imal ediliyorsa imalatçıları tarafından teslimi aşamalarında vergilendirilmesi yapılır.

!! Kayıt ve tescile tabi araçların ithali ÖTV'nin konusuna girmezken kayıt ve tescile tabi olmayanların ithali ÖTV'nin konusuna girmektedir.

TÜTÜN MAMULLERİ, ALKOLLÜ İÇECEKLER İLE GAZOZ VE MEYVE SULARI (3 SAYILI LİSTE)

(3) Sayılı liste iki mal grubundan meydana gelmiştir.

Bu gruplardan biri (B) cetveli olarak sigara, puro, enfiye gibi tütün mamullerini, diğeri (A) cetveli olarak bira, şarap, içkiler, sular, meyve suları ve gazozları kapsamına alacak şekilde düzenlenmiştir.

Liste kapsamındaki malların ÖTV'ye konu olabilmesi bunların ithalatı veya imalatçıları tarafından **teslimi** aşamasında bulunmasına bağlıdır.

LÜKS MALLAR, BEYAZ EŞYA VE ELEKTRONİK ÜRÜNLER (4 SAYILI LİSTE)

Listede parfüm, saç spreyi, güneş kremi, saç boyası, havyar, kristal sofrası ve mutfak eşyaları, inci, elmas, kıymetli taşlar ve bunlardan mamul ziynet eşyaları, traş losyonları, ateşli silahlar, buzdolabı, çamaşır makinesi, klimalar (beyaz eşyalar), televizyon, video, kameralar gibi ses ve görüntü cihazları, saç kurutma makineleri vb. lük mallara yer verilmiştir.

Listede yer alan malların ithal edilmesi halinde ithalat aşaması, ithal edilmeyip yurt içinde üretilmeleri halinde imalatçıları tarafından teslim aşaması ÖTV konusuna girmektedir.

Bu listede yer alan malların belirtilen aşamaların birinde bir defa ÖTV alındıktan sonra kaçınıcı aşamada olursa olsun daha sonraki aşamalarda vergi alınmaz.

Örneğin, bir parfüm firması bir kısım parfümü ithal etmiş bir kısmını da kendi üretmiş olsun bu firma ithalata konu olan mallar için ithalat sırasında ÖTV ödeyecektir. Bu malların yurtiçindeki kişilere tesliminde bir daha ÖTV alınmayacaktır.

Ancak, firma yurt içinde kendi imal ettiği parfümleri doğrudan tüketicilere veya tüketicilere satılmak üzere aracılara satarsa bu işlem ÖTV'ye tabi tutulacaktır.

VERGİYİ DOĞURAN OLAY

1) Listelerdeki Mallara Göre Vergiyi Doğuran Olay

ÖTV açısından VDO listelerde yer alan malların bir kısmında teslime bir kısmında ithalata, bir kısmında da ilk iktisaba bağlanmıştır.

Listedeki malların müzayede yoluyla satılması da VDO kabul edilmiştir.

LİSTELERE GÖRE VERGİYİ DOĞURAN OLAY

	Türkiye Dışı İmal			Türkiye İçi İmal
I Sayılı Liste	İthalatçılarca teslimi			Teslim
II Sayılı Liste	Tecile Tabi	Türkiye’de Kullanmak	İthalat	İlk İktisap
		Türkiye’de Satmak		
	Tescile Tabi Değil	İthalat		Teslim
III Sayılı Liste	İthalat			Teslim
IV Sayılı Liste	İthalat			Teslim

2) VDO OLARAK TESLİM, İTHALAT, İLK İKTİSAP VE MÜZAYEDE SATIŞ

Teslim

Teslim, KDV’de olduğu gibi, ÖTV’de önemlidir. Verginin doğumu ile ilişkili olarak teslimin belge düzenlenmesinden önce veya sonra gerçekleştirilmesine göre farklılaşmıştır.

Vergiyi doğuran olay, belgenin malların tesliminden sonra düzenlendiği durumlarda malın teslim edildiği, belgenin malların tesliminden önce düzenlendiği durumlarda belgenin düzenlendiği anda meydana gelmiş olur.

Örneğin, parfüm imalatçısı 18.06.2020 tarihinde yaptığı sözleşmeyle 01.11.2020 tarihinde teslim edilmek üzere 10.000 liralık parfüm satmış ve satılan mallara ilişkin fatura 07.09.2020 tarihinde düzenlenmiştir. VDO ne zamandır?

İthalat

ÖTV uygulamasında ithalat, verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişini ifade eder. İthal edilen mallarda VDO, Gümrük Kanununa göre gümrük yükümlülüğünün bulunup bulunmamasına göre farklılaştırılmıştır.

Gümrük vergisine tabi mallar için gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan mallar için gümrük beyannamesinin tescil edilmesi VDO'dur.

İlk İktisap

İlk iktisap (2) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi motorlu taşıtlardan henüz kayıt ve tescil edilmemiş olan araçların belirli bir işlemini ifade etmek için kullanılır.

Motorlu taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar için VDO mal teslimi veya ithal edilmesine göre ithalattır.

Motorlu araç ticareti yapan bayi, başbayi, acenteler vb. tarafından satılmak üzere satın alımlar bir iktisap olmasına rağmen kayıt ve tescile esas olmadıklarından ilk iktisap olarak değerlendirilmezler.

Kısaca, ilk iktisap adına kayıt ve tescil ettirilmek üzere araca sahip olmaktır.

İkinci elde ÖTV YOK!!!

Müzayede Yoluyla Satış

Müzayede, mezat ya da açık artırma, taşınır ya da taşınmaz malların en yüksek meblağı teklif eden kişiye satıldığı bir satış yöntemidir.

ÖTV konusuna giren tüm listeler kapsamındaki mallar (2 sayılı listede kayıt ve tescile tabi olanlar hariç) ÖTV'ye tabi tutulmadan müzayede yoluyla satışa konu olabilirler.

Malların müzayede yoluyla satışının gerçekleştirilmesi halinde bu aşamada vergilendirilmesi öngörülmüştür.

Zamanında VDO meydana gelmediği için ÖTV'ye tabi tutulmayan malların resmi veya özel kuruluşlarca olsun müzayede yoluyla satışları ÖTV kapsamına alınmıştır.

VERGİNİN MÜKELLEFİ VE SORUMLUSU

Verginin Mükellefi

Verginin mükellefi verginin konusuna giren mal gruplarına ve bu gruplarda yer alan bazı malların taşıdıkları özelliklere göre farklılaştırılmıştır.

- 1 sayılı listede yer alan petrol ürünlerinin imal edildiği durumlarda imalatçılar, ithal edildiği durumlarda ithalatçılar verginin mükellefidir. Malların müzayede yoluyla satışında mükellef satışı gerçekleştirenlerdir.
- 2 sayılı listede yer alan motorlu araçlardan kayıt ve tescile tabi olanlar için mükellef, motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.
- 2 sayılı listede yer alan motorlu araçlardan kayıt ve tescile tabi olmayanların mükellefi malların imal edildiği durumlarda imalatçıları, ithal edildiğinde ithalatçıları, müzayede yoluyla satılması halinde satışını gerçekleştirenler olacaktır.

- 3 sayılı listede yer alan tütün, alkollü ve kolalı içecekler için mükellef, bunların imal edildiği durumlarda imalatçıları, ithal edildiğinde ithalatçıları, müzayede yoluyla satılması halinde satışını gerçekleştirenler olacaktır.

Örneğin, bir firma Türkiye’de imal ettiği sigaraları bayilerine, bayiler de tüketicilere satmış olsun. Burada verginin mükellefi sigaranın Türkiye’de imalatını gerçekleştiren firmadır.

- 4sayılı listede yer alan lüks mallarda verginin mükellefi, bu malları imal edildiği durumlarda imalatçıları, ithal edildiğinde ithalatçıları, müzayede yoluyla satılması halinde satışını gerçekleştirenlerdir.

Örneğin, imal ettiği buzdolabını satan bir firma buzdolabını teslim ettiğinde verginin mükellefi olacaktır. Eğer bu firmanın imal ettiği buzdolapları borcundan dolayı imalat aşamasında haczedilip müzayede yoluyla satılması halinde mükellef satışı gerçekleştiren icra dairesidir.

Vergi Sorumlusu

ÖTV’de vergi sorumluluğu, verginin vergi dairesine ödenmesinden satıcıyı değil alıcıyı muhatap almaktadır.

Vergi sorumluluğu vergi alacağını güvence altına almak amacıyla üç hal itibariyle öngörülmüştür:

- Mükellefin (malı teslim eden) Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni veya iş merkezinin bulunmaması,
- Belgesiz mal bulundurma,
- Maliye Bakanlığı’nca gerekli görülen haller

VERGİDE MUAFİYET VE İSTİSNA

1) İhracat İstisnası

Uluslararası ticarete konu olan mallarda dolaylı vergilerin alınmasını düzenleyen ilkesi 'varış ülkesi'dir. Bunun anlamı malın uluslararası ticarete konu olması halinde bir defa vergilendirileceği ve vergilendirme yetkisinin vergiye tabi malları ithal eden ülkeye (varış ülkesi) ait olacağıdır.

Bu nedenle ülkemizde ihraç edilen mallarla ilgili olarak ÖTV vergilemesi yapılmaması, vergilemenin ithal edilen ülkede gerçekleştirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle ihraç edilen malların ÖTV'den arındırılması için yurt dışına yapılan mal teslimleri **ihracat istisnası** kapsamına alınmıştır.

2) Kamu Kurumlarına Bedelsiz Teslim İstisnası

Genel ve özel bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere yapılan bazı teslimler için istisna uygulanmaktadır.

Kamu kurumlarına yapılacak;

- (4) Sayılı listede yer alan malları bedelsiz teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz ithali
- (1) Sayılı listede yer alan mallardan Gümrük Kanununca tasfiyelik hale gelenlerin tabi afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda bedelsiz teslimi

ÖTV'den istisna edilmiştir.

3) Engellilere Taşıt Teslimleri

(2) Sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi bazı motorlu taşıtların engellilere teslimi vergiden istisna edilmiştir. İstisna uygulaması engellilik derecesine göre farklılaşmıştır.

Engellilik düzeyi %90 veya daha fazla olanlar için istisna uygulaması: Engellilere ÖTV Kanunu uyarınca 2023 yılında yapılacak binek oto teslimlerinde, motor silindir hacmine bakılmaksızın, hesaplanması gereken ÖTV ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 1.004.200 TL'nin altında olanlar özel tüketim vergisinden istisna olacaktır. Bu istisna beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı vergiden istisna edilmiştir.

Bu kişilerde araçları kullanma şartı aranmamakta ve özel tertibat yaptırılmasına da gerek bulunmamaktadır.

Engellilik düzeyi %90'dan aşağı olanlar için istisna uygulaması: Engellilerin, engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından ilk iktisabı vergiden istisnadır.

Her iki grup için istisna süresi 5 yıl olup, bu süre içinde ikinci defa istisnadan yararlanmak mümkün değildir.

İstisnadan yararlanan kişi 5 yıllık süre dolduğunda istisnadan tekrar yararlanabilir.

İstisna aracın ilk iktisabı için uygulanacaktır.

4) Diğer İstisnalar

- Askeri ve Güvenlik Amaçlı Teslim İstisnası
- Petrol Arama ve Üretim Amaçlı Teslimler İstisnası
- Diplomatik İstisna

Önemli!!

KDV ve ÖTV arasındaki en önemli fark; KDV yayılı muamele vergisiyken ÖTV sadece ilk teslimde tek seferde alınıyor. İlk iktisapta ve bir defalığına alınıyor. KDV ise her aşamada alınıyor.

KDV, hem mal teslimlerinden hem hizmet ifasından alınırken, ÖTV sadece mal tesliminden alınıyor.

VERGİNİN MATRAHI VE ORANI

Verginin Matrahı

ÖTV konusuna giren bazı mallar itibariyle miktar esaslı bazıları itibariyle de değer esaslı matrah yapısı belirlenmiştir.

Miktar Esaslı Matraha Tabi Olan Mallar

(1) Sayılı listede yer alan malların matrahlarının miktar esaslı olacağı kanundan anlaşılmaktadır. Miktar esaslı matrah yapısının belirlenmesi halinde vergileme ölçüleri bu listedeki mallar için topluca veya ayrı ayrı olmak üzere, alkol derecesi, kilogram, litre, metre, metreküp, kilokalori vb. birimleri ile gerektiğinde büyüklükleri de dikkate alınarak kap, ambalaj veya adet olarak uygulanabilecektir.

Değer Esaslı Matraha Tabi Olan Mallar

2, 3 ve 4 sayılı listelerdeki malların matrahı değer esaslı olarak belirlenmiştir.

Verginin Oranı

ÖTV'nin konusu içine yaklaşık olarak 250 mal girmektedir.

Her biri 4 ayrı liste içerisinde bulunan bu mal çeşitlerinin neredeyse tamamı için ayrı ayrı oranlar uygulanır.

VERGİLENDİRME DÖNEMLERİ

Vergiye tabi malların oluşturduğu mal gruplarına göre farklı vergilendirme dönemleri tespit edilmiştir.

- (1) Sayılı listedeki mallar için her ayın ilk on beş günü bir (birinci dilim) aynı aya ait kalan süre bir (ikinci) vergilendirme dönemi olarak kabul edilir.
- (2) Sayılı listede yer alan taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olmayanların tesliminde bir vergilendirme dönemi, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemidir. Aynı listede yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtlarda belli bir vergilendirme dönemi söz konusu olmayıp, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce verginin beyan edilip ödenmesi gerekir.

- (3) Sayılı listedeki mallarda vergilendirme dönemi faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir.
- (4) Sayılı listedeki mallarda vergilendirme dönemi faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir.

Sonuçta (1) sayılı listedeki mallar içi on beş günlük 2 (tescile tabi olan araçlar hariç), 3 ve 4 sayılı listedeki mallar için aylık olmak üzere iki ayrı vergilendirme dönemi tespit edilmiş bulunmaktadır.

BEYAN SÜRELERİ

Beyanname verilme süresi listelere ve mallara göre farklılaşmıştır.

(1) Sayılı Listedeki Mallar İçin Süre

(1) Sayılı listedeki malların tesliminde her ayın ilk yarısı ve ikinci yarısından oluşan iki vergilendirme dönemi vardır. Birincisi her ayın 1-15'ini kapsarken, ikincisi her ayın 16'sı ile son gününü kapsamaktadır. ÖTV'nin beyan süresi ise her vergilendirme dönemini takip eden on gündür.

Örneğin; petrol ürünleri imalatçısı imal ettiği ürünü 3 Nisan 2019 tarihinde teslim etmiş olsun. Vergilendirme dönemi 1 Nisan- 15 Nisan 2019 tarihleri arasına isabet eden ayın ilk on beş günlük dilimi olacağından beyanname, bu dönemi takip eden günden başlamak üzere on günlük süre (16 Nisan-25 Nisan 2019 tarihleri arasında) içinde verilebilecektir.

(2) Sayılı Listedeki Mallar İçin Süre

Kayıt ve tescile tabi araçlar hariç olmak üzere (2) sayılı listede yer alan mallara ait vergilendirme dönemi aylık olup, bu dönemlere ilişkin beyanlar, izleyen ayın on beşine kadar verilebilir.

(2) sayılı listedeki taşıtlardan kayıt ve tescile tabi araçlar için belli bir vergilendirme dönemi söz konusu değildir. Bunlar için beyanname **araçların ilk iktisabından önce** vergi dairesine verilir.

(3) Ve (4) Sayılı Listedeki Mallar İçin Süre

(3) ve (4) sayılı listelerde yer alan mallar ait vergilendirme dönemi aylık olup, bu dönemlere ilişkin beyanlar, izleyen ayın on beşine kadar verilebilir.

Örneğin; (3) sayılı listedeki mallardan olan birayı imalatçısı 22 Temmuz 2022 tarihinde satmıştır. Bu imalatçı aylık vergilendirme dönemine tabi olduğundan vergilendirme dönemi 1 Temmuz- 31 Temmuz 2022 olacaktır. Bu işleme ait beyanname dönemi izleyen günden başlamak üzere 1 Ağustos -15 Ağustos 2022 tarihleri arasındaki on beş günlük süreye isabet eden bir günde verilebilecektir.

VERGİNİN ÖDENMESİ

ÖTV'nin beyanname verme süresi içinde ödenmesi gerekir. Bu nedenle, ödeme sürelerinin belirlenmesi açısından beyanname verme sürelerinin bilinmesine ihtiyaç vardır.

(1) Sayılı listedeki mallar için vergi, vergilendirme dönemini takip eden on gün içinde ödenmesi gerekir.

Örneğin; petrol ürünü 10 Şubat 2022 tarihinde teslim eden mükellefin teslimi 1 Şubat-15 Şubat tarihlerini kapsayan ayın birinci dilimi vergilendirme dönemi olduğundan ÖTV beyannamesi bu dönemi takip eden on gün (16 Şubat-25 Şubat 2022) içinde KDV yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine verilecek ve vergi aynı süre içinde ödenecektir.

Kayıt ve tescile tabi araçlar hariç olmak üzere 2, 3 ve 4 sayılı listelerde yer alan mallara ait beyannamesi vergilendirme dönemini oluşturan ayı takip eden ayın on beşine kadar verileceğinden, ÖTV'nin de bu süre içinde ödenmesi gerekecektir.

Kayıt ve tescile tabi araçlarda ÖTV'nin beyannamenin verildiği günde ödenmesi gerekir.

Müzayede suretiyle satışlarda vergi, satış bedelinin tahsil edildiği günün mesai saatleri içinde ödenmesi gerekir.

Örnek: Bir buzdolabını imalatçısı 20 Mart 2022 tarihinde satmıştır. Bu imalatçının vergilendirme dönemi ve beyan dönemini bulunuz?

Cevap: (4) sayılı listedeki mallardan olan buzdolabını imalatçısı 20 Mart 2022 tarihinde satmıştır. Bu imalatçı aylık vergilendirme dönemine tabi olduğundan vergilendirme dönemi 1 Mart - 31 Mart 2022 olacaktır. Bu işleme ait beyanname dönemi izleyen günden başlamak üzere 1 Nisan -15 Nisan2022 tarihleri arasındaki on beş günlük süreye isabet eden bir günde verilebilecektir.

Örneğin; petrol ürününü 17 Haziran 2020 tarihinde teslim eden mükellefin Vergilendirme dönemi ve beyan dönemimi bulunuz?

Cevap: Petrol ürünü 17 Haziran 2020 tarihinde teslim eden mükellefin teslimi 16 Haziran - 30 Haziran tarihlerini kapsayan ayın ikinci dilimi vergilendirme dönemi olduğundan ÖTV beyannamesi bu dönemi takip eden ayın 10. günü 10 Temmuz 2020’de KDV yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine verilecek ve vergi aynı süre içinde ödenecektir.

VERGİLENDİRME DÖNEMİ VE BEYAN SÜRELERİ

Liste	Vergi Dönemi	Beyan
I Sayılı	Her ayın ilk 1-15 günü	Aynı ayın 25. günü
	Her ayın 16-ve sonrası	Takip eden ayın 10. günü
II Sayılı	Kayıt ve tescile tabi olmayan araçlar- Aylık	Takip eden ayın 15. günü
	Kayıt ve tescile tabi araçlar – Dönem Yok	İlk iktisaptan önce
III Sayılı	Aylık	Takip eden ayın 15. günü
IV Sayılı	Aylık	Takip eden ayın 15. günü

ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ

Genel bir tüketim vergisi olan KDV'nin yanında iletişim hizmetleri alanının ayrıca vergilenmesi amacıyla 02.01.2004'den geçerli olmak üzere Gider Vergileri Kanunun 39. maddesiyle 'Özel İletişim Vergisi' adı altında yürürlüğe girmiştir. Vergi tek aşamalı karaktere sahip olup özel tüketim vergisi karakterine sahiptir.

Verginin Konusu

Verginin konusu genel olarak telekomünikasyon (cep telefonu hizmetleri ve kablolu radyo ve televizyon yayınları vb.) hizmetleridir.

Verginin Mükellefi

Verginin mükellefi telekomünikasyon alt yapısı kurup işleten veya telekomünikasyon hizmeti sunan işletmecilerdir.

Vergiyi Doğuran Olay

Vergiyi doğuran olay, verginin konusuna giren hizmetlerin ifasıdır.

Matrah

Özel İletişim Vergisinin matrahı esas itibariyle sunulan hizmetlerin parasal değeridir. Verginin matrahı ad volarem (değer esaslı) olmaktadır.

Özel İletişim Vergisinde, sadece telefon aboneliğinin ilk tesisi için abonelik başına olmak üzere spesifik matrah benimsenmiştir.

Verginin Oranı

2023 yılında mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde alınacak özel iletişim vergisi tutarı 260,00 TL olarak belirlenmiştir.

Diğer telekomünikasyon hizmetleri için %10

Vergilendirme Dönemi, Beyan ve Ödeme

Vergilendirme dönemi takvim yılının her bir ayıdır.

Bir aya ait iletişim vergisi, izleyen ayın 15. günü akşamına kadar beyan edilerek aynı süre içinde ödenir.

Özel iletişim vergisi gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider kaydedilmez, hiçbir vergiden mahsup edilmez ve KDV hesaplanırken KDV matrahına dahil edilmez.

BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ

Gider Vergileri Kanunu'nda düzenlenmiş olup, bankacılık ve sigortacılık hizmetlerini vergilendiren BSMV, aynı vergi konusunu vergilendiren KDV kapsamı içine alınmayarak ayrı bir vergi olarak korunmuştur.

Verginin Konusu

Verginin konusu banka ve sigorta şirketlerinin her ne şekilde ve her ne ad altında olursa olsun, 'para karşılığında yapmış oldukları tüm işlemlerdir.'

Bu ve benzeri işlemlere genel olarak banka ve sigortacılık hizmetleri demek mümkündür. Örneğin; bir bankanın gerçekleştirdiği para havalesi, çek karşılığının bulunup bulunmadığının sorulması, teminat mektubu verilmesi, müşteri adına çek veya senet tahsilatı birer bankacılık işlemi olarak değerlendirilir.

Verginin konusuna **para karşılığında yapılan işlemler** girer.

Verginin Mükellefi

BSMV'nin mükelleflerini **bankalar, bankerler, sigorta şirketleri, finansman şirketleri, ikrazatçılar (ödünç para verme işleriyle uğraşan kişi) ile factoring şirketleri** olarak belirtebilir.

Vergiye Doğuran Olay

BSMV'de vergiyi doğuran olay, mükelleflerin yapmış oldukları bütün işlemler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben para almalarıdır.

Verginin Matrahı

BSMV'nin matrahı, banka, banker ve sigorta şirketlerinin kısaca verginin mükelleflerinin her ne şekilde olursa olsun yaptıkları bütün işlemler dolayısıyla kendi lehlerine nakden ve hesaben aldıkları paranın tutarıdır.

Yani matrah, mükelleflerin gerçekleştirdikleri hizmetler karşılığında kendi lehlerine aldıkları faiz, komisyon, kar, satış bedeli vb. unsurların tutarlarıdır.

Örneğin; bir kişi banka aracılığıyla bir havale yapacak olsa, BSMV'nin matrahı havale edilen tutar değil, banka tarafından gönderen kişiden komisyon, masraf vb. adlarla alınan gönderme bedeli olacaktır.

Vergilendirme Dönemi, Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi

BSMV’de vergilendirme dönemi takvim yılının her ayı olarak belirlenmiştir.

Mükellefler takvim yılının birer aylık vergilendirme dönemleri içindeki vergiye tabi işlemlerini bir beyanname ile beyan ederler. **İlgili aya ait beyanname ertesi ayın 15. günü akşamına kadar verilir ve aynı süre içinde ödenir.**

Vergi, vergiye tabi işlemlerin yapıldığı ve bu nedenle beyannamenin verildiği yer vergi dairesince tarh olunur.

ŞANS OYUNLARI VERGİSİ

Şans oyunları vergi başlangıçta 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunun 40. maddesinde düzenlenmiş iken 14.03.2007 tarih ve 5602 sayılı ‘Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun’ ile 6802 sayılı Kanun kapsamından çıkarılmış olup, tüm şans oyunları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu vergi 02.01.2004’den itibaren mevzuatımıza girmiş olan vergi tek aşamalı bir özel tüketim vergisi karakteri taşır.

Verginin Konusu

Verginin genel olarak konusu müşterek bahis ve şans oyunlarıdır.

Her türlü şans oyunları faaliyetinden elde edilen hasılat, şans oyunları vergisine tabidir.

Verginin Mükellefi

Verginin mükellefi, kendisine şans oyunları tertip etme hak ve yetkisi verilmiş kurumlardır.

Vergiye Doğuran Olay

Vergiye doğuran olay, düzenlenen şans oyununa veya at yarışına iştirakçinin katılmasıdır. Yani bu yöndeki bir hizmetin iştirakçiye ifasıdır.

Vergiye doğuran olay, katılımından dolayı iştirakçiye ikramiye çıkması değil, oyun veya at yarışını düzenleyenin bu faaliyetine iştirakçinin katılmasıdır.

Ülkemizde müşterek bahisle ilgili bir de veraset ve intikal vergisi vardır. Ancak veraset ve intikal vergisinde müşterek bahislere katılım değil, katılım sonucu isabet etmesi halinde ikramiyeyi vergilendirir.

Oysa şans oyunları vergisi belirtildiği üzere, çıkması halinde ikramiyeyi değil, ikramiye umudu ile şans oyununa iştiraki vergilendirir.

Matrah

Verginin matrahı, şans oyunlarından elde edilen hasılat tutarıdır.

Kanuna göre hasılat, şans oyunlarının oynatılmasına katılma karşılığında iştirakçiden tahsil edilen bedelden KDV çıkarıldıktan sonra kalan tutardır.

Şans oyunlarına katılma sonucunda bir ikramiye kazanılması veya isabet etmesi halinde ikramiye veraset ve intikal vergisine konu olur.

Oran

Verginin oranı;

- **Spor müsabakalarına dayalı müşterek bahislerde %5,**
- **At yarışlarında %7,**
- **Diğer şans oyunlarında %10'dur.**

Cumhurbaşkanı bu oranları bir katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye ya da tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.

Vergilendirme Dönemi Beyan ve Ödeme

Vergilendirme dönemi faaliyet gösterilen takvim yılının her bir ayıdır.

Vergi, mükelleflerin beyanı üzerine tarh edilir.

Şans oyunlarını veya at yarışlarını düzenleyenler takvim yılının birer ayı itibariyle gerçekleştirdikleri işlemlerden dolayı iştirakçilerden tahsil ettikleri vergileri takip eden **ayın 20 günü akşamına kadar vergi dairesine beyan ederek öderler.**

Şans oyunları vergisi gelir veya kurumlar vergisi uygulanmasında gider olarak kaydedilmez ve hiçbir vergiden mahsup edilmez.